

HIGIENSKA PRIPOROČILA ZA PREPREČEVANJE ŠIRJENJA OKUŽBE Z VIRUSOM SARS-CoV-2 ZA PRIREDITVE IN DOGODKE

30. 06. 2020

Zbiranje ljudi v Republiki Sloveniji ureja Odlok o začasni splošni omejitvi oziroma prepovedi zbiranja ljudi v Republiki Sloveniji (Ur. l. RS, št. 92/2020 z dne 29. 6. 2020).

Poleg ustaljene dobre higienske prakse, ki velja za posamezne prireditve oz. dogodke, je za preprečevanje širjenja okužbe z virusom SARS-CoV-2 treba upoštevati še dodatne ukrepe, ki jih navajamo v nadaljevanju.

Najpomembnejša pot prenosa novega koronavirusa je **preko izločkov iz dihal in preko onesnaženih rok.**

Varna medosebna razdalja zaradi virusa, ki se izloča s kihanjem, kašljanjem, glasnim govorjenjem, petjem ... je vsaj 1,5 metra. **V primeru, da je ta razdalja manjša, se tveganje za prenos okužbe poveča.**

Roke vedno smatramo kot onesnažene, izjema je le neposredno po njihovem umivanju ali razkuževanju.

Z upoštevanjem vseh navedenih ukrepov bomo zmanjšali možnosti za prenos okužbe in s tem ščitili sebe in druge. Za pravilno izvajanje samozaščitnih ukrepov je odgovoren vsak posameznik. Popolne varnosti ni.

Z doslednim upoštevanjem spodaj navedenih navodil je možno tveganje za prenos virusa zmanjšati, ne pa popolnoma izključiti. **Obisk javne prireditve oz. dogodka je zaradi velike koncentracije ljudi, velike verjetnosti tesnih stikov, veliko glasnega govorjenja, petja ... tvegano za prenos okužbe z novim koronavirusom.**

Obiskovalci se prireditve oz. dogodkov udeležujejo na lastno odgovornost z zavedanjem tveganja, ki ga s tem prevzamejo.

Zaposleni in obiskovalci, z znaki okužbe dihal (izcedek iz nosu, kašelj, kihanje, bolečine v žrelu), bolečinami v mišicah in sklepih, vročino, oz. z drisko naj se ne udeležujejo prireditve.

Nacionalni inštitut za javno zdravje ne prevzema odgovornosti ob morebitnih okužbah.

Splošni ukrepi, ki jih morajo upoštevati vsi - zaposleni in obiskovalci:

- Zaposleni in obiskovalci morajo biti brez znakov okužbe dihal (npr. nahod, kihanje, kašljanje, bolečine v žrelu, mišicah, povišana temperatura...).
- Upoštevajo naj zadostno medosebno razdaljo vsaj 1,5 m.
- Pogosto naj si umivajo ali razkužujejo roke (npr. z razkužilom na osnovi 60 do 80 % alkohola).
- Naj se ne dotikajo obraza, zlasti ne ust, nosu in oči, preden so roke umite ali razkužene.
- Upoštevajo naj higieno kihanja, kašlja.
- Zaposleni in obiskovalci naj na prireditvah oz. dogodkih v zaprtem prostoru nosijo maske, tako ob prihajanju in odhajanju na prireditev/dogodek, kot med samo prireditvijo, oz. dogodkom v zaprtem prostoru, zaradi velikega števila ljudi glasnega govorjenja in premikanja.
- V primeru prireditve na prostem naj si masko nadenejo ob vstopu na prireditveni prostor, na prostem pa se masko priporoča v primeru, da ni mogoče zagotoviti zadostne medosebne razdalje. Maska mora segati od korena nosu do pod brado, med nošenjem se je ne dotikamo.
- Obiskovalci morajo biti seznanjeni s pravilnim načinom nošenja in snemanja mask. Pred in po uporabi maske si je treba temeljito umiti ali razkužiti roke. Masko za enkratno uporabo je potrebno takoj po uporabi odvreči v koš za odpadke. Pralno masko je potrebno takoj po snemanju odložiti v posebno vrečko, je ne odlagati na površine, ki se jih dotikajo drugi ljudje, in jo pred ponovno uporabo oprati.
- Obiskovalci naj se čim manj dotikajo različnih skupnih predmetov in površin, le toliko, kot je nujno.
- Priporočamo brezstično poslovanje (rezervacije, nakup kart preko spleta, registracija ob vstopu v dvorano).

Dodatni ukrepi za zaposlene in obiskovalce:

- Največje število obiskovalcev v prostoru naj bo prilagojeno velikosti prostora z upoštevanjem zadostne medosebne razdalje vsaj 1,5 metra. Zaposleni naj nadzirajo vstop obiskovalcev na prireditev oz. dogodek in iz nje, tako da bo med obiskovalci zadostna medosebna razdalja 2m. V ta namen priporočamo uporabo talnih označb in usmerjevalnih stebričkov s trakovi, s katerimi določimo smer gibanja obiskovalcev tako, da ne prihaja do istočasnega premikanja v nasprotno smer. V kolikor organizacijske možnosti dopuščajo, naj bodo vhodi in izhodi ločeni.
- Sedežni red mora biti v naprej natančno določen, sedeži morajo biti oštevilčeni, razdalja med sedeži pa vsaj 1,5 m v vseh smereh, izjema so člani istega gospodinjstva. Zaposleni naj bodo pozorni na upoštevanje sedežnega reda. Zaposleni naj z usmerjanjem poskrbijo, da bo prihod in odhod obiskovalcev potekal varno v skladu s higienskimi priporočili.
- Obiskovalci naj vstopajo v takšnem redu, da najprej zapolnijo zadnje prostore prizorišča in

nato sprednje prostore prizorišča. Za izhod obiskovalcev, v izogib gneči, priporočamo tudi uporabo izhodov v sili.

- Zagotovljena mora biti možnost umivanja in razkuževanja rok za zaposlene ter razkuževanja rok za obiskovalce.
- Podajalniki razkužila naj bodo nameščeni na vhodu ter, glede na velikost prostorov, še na več vidnih mestih v prostoru in na izhodih.
- Zaposleni naj bodo pozorni, da si obiskovalci ob vstopu v na prizorišče dogodka razkužijo roke.
- Pred in po koncu vsakega dogodka je treba očistiti in razkužiti vse površine, s katerimi so bili obiskovalci v stiku (sedeži, naslonjala za roke, vrata, kljuke, pulti...).
- Za čiščenje in razkuževanje prostorov naj se smiselno uporabljajo navodila iz dokumenta Priporočila za čiščenje in razkuževanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času epidemije COVID-19:
<https://www.nijz.si/sl/navodila-za-ciscenje-in-razkuzevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-katerih-se-je-zadrzeval>.
- V primeru, da je dogodek v notranjih prostorih, je treba prostore stalno in učinkovito zračiti. V primeru mehanskega prezračevanja zrak ne sme krožiti. V kolikor ima predstava več dejanj, naj se učinkovito zračenje izvaja tudi med odmori. Podrobnejša navodila za izvedbo prezračevanja in varno uporabo prezračevalnih sistemov si lahko preberete v Navodilih za prezračevanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času širjenja okužbe s SARS-CoV-2:
<https://www.nijz.si/sl/navodila-za-prezracevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-casu-sirjenja-okuzbe-covid-19>.
- Na blagajnah naj se za zaščito zaposlenih namestijo zaščitni zaslони iz stekla pleksi.
- Starejši in bolniki s kroničnimi nenalezljivimi boleznimi z večjim tveganjem za težji potek bolezni naj še posebej upoštevajo preventivne ukrepe in se dodatno zaščitijo, oziroma naj razmislijo o obisku predstave.
- Obvestila o zaščitnih ukrepih (plakati, infografike ...) naj bodo razobešena na več vidnih mestih.

Vsi splošni ukrepi za zaščito pred okužbo z novim koronavirusom: **Preprečevanje okužbe z virusom SARS-CoV-2 so dostopni tu:** <https://www.nijz.si/sl/preprecevanje-okuzbe-z-virusom-sars-cov-2019>.

Prikazi ukrepov naj bodo izobešeni na vidnem mestu ob vstopu in na več vidnih mestih na prireditvi oz. dogodku, dostopno na:

- Kaj lahko storim, da preprečim širjenje novega koronavirusa:
https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/plakat_navodila_preprecitev-sirjenja.pdf
- Umivanje rok:
https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/navodila_higiena-rok_zdravstveni-delavci.pdf

- Higiena kašlja:
https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/navodila_higiena-kaslja_0.pdf
- Pravilna namestitvev maske:
https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/maske2_lektorirano.pdf

V kompleks prostorov za dogodke pogosto sodijo tudi druge komplementarne storitve, zato v teh primerih priporočamo smiselno upoštevanje sledečih priporočil za:

- turistično-gostinske dejavnosti: **Higienska priporočila za izvajanje turistično-gostinske dejavnosti za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2.**
https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/higienska_priporocila_za_izvajanje_turisticnih_in_gostinskih_storitev_v_casu_epidemije_covid.pdf
- sanitarije: **Higienska navodila za uporabo in čiščenje javnih sanitarij za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2.**
https://nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/higienska_navodila_za_uporabo_in_ciscenje_javni_sanitarij.pdf
- in po potrebi še drugih priporočil. Vsa priporočila v času sproščanja ukrepov so dostopna na: <https://www.nijz.si/sl/sproscanje-ukrepov-covid-19>